

Ocena zróżnicowania młodoglacjalnych krajobrazów dolinnych na podstawie różnorodności rzeźby terenu, gleb, roślinności i użytkowania ziemi

Termin: 2011-05-16 - 2016-01-31

Kierownik: Rafał Kot

Wykonawcy: [Anna Kowalska](#)

Numer projektu: N N306 721840

(projekt własny)

Badania podjęte w niniejszym projekcie leżą w głównym nurcie problemów geografii fizycznej kompleksowej i ekologii krajobrazu. W obu dyscyplinach wiele miejsca poświęca się zagadnieniom zróżnicowania krajobrazu lub jego komponentów oraz zależnościom pomiędzy komponentami. Głównym celem projektu jest ocena zróżnicowania krajobrazu na podstawie różnorodności rzeźby terenu, gleb, roślinności, użytkowania ziemi (pokrycia terenu) oraz walidacja różnych metod, które w takich ocenach są wykorzystywane. W ocenie zróżnicowania krajobrazu (dokładniej jego struktury horyzontalnej), istotnym problemem jest ocena georóżnorodności rzeźby terenu i jej relacja do innych geokomponentów, takich jak: zróżnicowanie gleb, roślinności czy użytkowania ziemi. Ostatnio w literaturze krajowej i zagranicznej, przyjmując fizjonomiczne lub funkcjonalne ujęcie krajobrazu, roślinności, glebom i użytkowaniu ziemi, przypisuje się wiodącą rolę. Niniejszy projekt ma wyjaśnić relacje i rangę analizowanych komponentów krajobrazu.

Projekt jest realizowany w ramach następujących zadań:

1. Określenie georóżnorodności rzeźby terenu w skalach 1:10000, 1:25000, 1:50000, 1:100000, różnymi metodami (z zakresu ekologii krajobrazu, bonitacji punktowej i in.) na tle różnych pól podstawowych,
2. Rozpoznanie i określenie czynników, które determinują georóżnorodność rzeźby terenu,
3. Korelacja wyników zróżnicowania rzeźby terenu uzyskanych różnymi metodami w czterech skalach opracowania,
4. Ocena stopnia utraty informacji o zróżnicowaniu rzeźby terenu wraz ze zmianami skali i szczegółowości opracowania,
5. Określenie zróżnicowania roślinności, gleb i pokrycia terenu, w skalach 1:10000, 1:25000, 1:50000, 1:100000, różnymi metodami (z zakresu ekologii krajobrazu, bonitacji punktowej i in.) i na tle różnych pól podstawowych,
6. Rozpoznanie i określenie czynników, które determinują zróżnicowanie roślinności, gleb i pokrycie terenu,
7. Określenie związków pomiędzy uzyskanymi wartościami zróżnicowania wszystkich komponentów, w zależności od skali oraz metody oceny,
8. Porównanie i skorelowanie uzyskanych wyników zróżnicowania użytkowania ziemi, roślinności i gleb ze zróżnicowaniem rzeźby terenu, we wszystkich zastosowanych w projekcie skalach. Może to mieć istotne znaczenie dla oceny roli zróżnicowania rzeźby terenu w kontekście zróżnicowania krajobrazu.

Poza celem naukowym projektu, ważny jest także aplikacyjny charakter badań. Przeprowadzone analizy pozwolą wskazać obszary najcenniejsze, o największym zróżnicowaniu rzeźby terenu, gleb, roślinności i zaproponować dla nich odpowiednie formy ochrony.

W projekcie zostanie zastosowana metoda pól testowych. Badania prowadzone będą w 3 polach testowych w kształcie czworoboku, pokrywających się z arkuszami map topograficznych w układzie 1942 w skali 1:50000: Unistaw N-34-97-B, Łążyn N-34-97-D, Nowe Miasto Lubawskie N-34-88-C. Kryteriami doboru pól testowych było reprezentowanie przez nie typowych subsystemów dolinnych krajobrazu młodogłacialnego Niziu Polskiego, tj.: dużej doliny rzeki nizinnej - A, doliny rzecznej o charakterze kotliny - B oraz doliny rzecznej na szlaku pradolinny - C.

Podczas realizacji projektu zostaną wykorzystane najnowsze programy z pakietu GIS, a także metody z zakresu ekologii krajobrazu, geostatystyki i matematyki.

Publikacje

Abstrakty, recenzje, notatki

- Kowalska Anna: Differences and changes in the open landscape habitats of the Vistula river valley. [w]: Open Landscapes Ecology, Management and Nature Conservation, Program & Abstracts Book, 29th September-3rd October 2013 Hildesheim, Germany. Hildesheim: University of Hildesheim, 2013 - s. 38-39.